

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

nr. 233.573 van 21 januari 2016

in de zaak A. 218.067/IX-8793

In zake: Lieselotte DE VOS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Myriam Van den Abeele en Frederick Bruloot
kantoor houdend te 9052 Gent
Bollebergen 2A bus 20
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VZW VRIJ KATHOLIEK ONDERWIJS BUGGENHOUT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dirk Abbeloos
kantoor houdend te 9200 Dendermonde
Noordlaan 82-84
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1.1. De vordering, ingesteld op 13 januari 2016, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de beroepscommissie van het Sint-Vincentiuscollege te Buggenhout van 8 januari 2016, waarbij aan Lieselotte De Vos een oriënteringsattest B wordt toegekend en van de daaruit blijkende impliciete weigering om haar een oriënteringsattest A te verlenen.

1.2. *In fine* van haar verzoekschrift vordert de verzoekende partij tevens dat de Raad van State aan de verwerende partij zou opleggen:

“- dat haar beroepscommissie uiterlijk de derde dag volgend op de kennisgeving van het tussen te komen arrest dient samen te komen en aan

Lieselotte De Vos, minstens in afwachting tot een uitspraak ten gronde, een oriënteringsattest A dient uit te reiken,
- dat voormelde oriënteringsbeslissing dezelfde dag nog aan Lieselotte De Vos dient medegedeeld te worden via e-mail aan haarzelf en haar raadslieden én per aangetekende brief,
- en dat met ingang van de vierde dag volgend op het tussen te komen arrest een dwangsom zal verschuldigd zijn van 1.500 euro per begonnen dag dat de opgelegde voorlopige maatregelen niet werden nageleefd.”

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 januari 2016, om 11.00 uur.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaten Myriam Van den Abeele en Frederick Bruloot, die verschijnen voor de verzoekende partij en advocaat Dirk Abbeloos en Nele De Bie, directeur van de school, die verschijnen voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoekster is tijdens het schooljaar 2014-2015 leerling in het eerste leerjaar van de derde graad ‘sociale en technische wetenschappen’ (STW)

van het technisch secundair onderwijs (TSO) in het Sint-Vincentiuscollege te Buggenhout.

Op het einde van het schooljaar behaalt verzoekster een jaartotaal van 57,8% (het klasgemiddelde is 67,7%) met jaartekorten voor Frans (47%) en godsdienst (49,5%).

De delibererende klassenraad stelt de beslissing over het al dan niet slagen van verzoekster uit en onderwerpt haar aan een vakantietaak voor godsdienst en een bijkomende proef voor Frans.

3.2. Verzoekster behaalt 48,5% op de bijkomende proef voor Frans.

Op 26 augustus 2015 beslist de delibererende klassenraad om aan verzoekster een oriënteringsattest B toe te kennen met clausulering voor het TSO.

Na overleg tussen de directie en de ouders van verzoekster, beslist de directeur om de over verzoekster delibererende klassenraad opnieuw samen te roepen.

Die klassenraad bevestigt op 27 augustus 2015 het B-attest.

3.3. Met een 4 september 2015 gedateerd schrijven stelt verzoekster bezwaar in bij de beroepscommissie.

Op 10 september 2015 beslist de beroepscommissie om het aan verzoekster toegekende B-attest te handhaven.

Bij arrest nr. 232.431 van 5 oktober 2015 beveelt de Raad van State de schorsing, bij uiterst dringende noodzakelijkheid, van de tenuitvoerlegging van deze beslissing.

3.4. Op 12 oktober 2015 beslist de beroepscommissie dat zij “na nieuw overleg en dit in alle eer en geweten, bij haar standpunt [blijft]”. Aangenomen mag worden dat de beroepscommissie aldus het oorspronkelijke evaluatieresultaat bevestigt en dus aan verzoekster een oriënteringsattest B toekent.

Bij arrest nr. 232.835 van 9 november 2015 beveelt de Raad van State ook de schorsing, bij uiterst dringende noodzakelijkheid, van de tenuitvoerlegging van deze beslissing.

3.5. Op 16 november 2015 neemt de beroepscommissie een nieuwe beslissing waarbij aan verzoekster andermaal een oriënteringsattest B wordt toegekend.

Bij arrest nr. 233.135 van 3 december 2015 beveelt de Raad van State de schorsing, bij uiterst dringende noodzakelijkheid, van de tenuitvoerlegging van deze beslissing.

3.6. Op 21 december 2015 beslist de beroepscommissie voor een vierde maal over het bezwaar van verzoekster, waarbij zij andermaal besluit tot het toekennen van een B-attest.

Bij arrest nr. 233.452 van 12 januari 2016 stelt de Raad van State vast dat die beslissing naderhand, op 6 januari 2016, is ingetrokken en dat ze is vervangen, op 8 januari 2016, door een nieuwe, vijfde beslissing van de beroepscommissie over verzoeksters bezwaar.

3.7. De voormelde beslissing van de beroepscommissie van 8 januari 2016, waarbij aan verzoekster een oriënteringsattest B wordt toegekend, is het eerste voorwerp van de voorliggende vordering. Deze beslissing telt 35 bladzijden en een bijlage.

Met betrekking tot haar “redeneerwijze” zet de commissie in de verf, met verwijzing naar de taxonomie van Bloom, dat een voldoende op het einde van het eerste jaar van de derde graad betekent dat de leerling geslaagd is voor de zogenaamde ‘lagere orde’ op het vlak van onthouden, begrijpen en toepassen maar dat het voldoen aan een aantal “pass/fail-criteria” op zich geen afdoende indicatie is dat ook de competenties van “het hogere orde denken” (analyseren, evalueren en creëren) aanwezig zijn. In het geval van verzoekster zijn er volgens de beroepscommissie “afdoende indiciën dat de competenties op het vlak van analyseren, evalueren en creëren niet – ook niet embryonaal – aanwezig zijn”.

Ten tweede herhaalt de beroepscommissie dat de opleiding STW een doorstroomrichting is.

Ten derde merkt zij op, met citaten uit het leerplan over de “integrale opdrachten”, dat de leerplandoelstellingen in de derde graad STW in hoge mate gericht zijn op het ontwikkelen van competenties met nadruk op zelfstandigheid, meer dan het vergaren van kennis. De nadruk bij het bereiken van de graadleerdoelstellingen ligt, anders dan het geval is in de tweede graad, in het zelfstandiger werken en het verwerken van de aangeleerde leerstof. Het is volgens de commissie dan ook noodzakelijk dat de nodige aandacht van de leerkrachten gaat naar de verzelfstandiging en de verwerking van de aangeleerde leerstof en “[d]eze zaken vinden onder meer hun resultante in de GIP, de geïntegreerde proef waar de verschillende vakken: IO voeding, IO expressie, SW en NW gecombineerd dienen te worden in een unieke en zelf ontwikkelde oefening waar de leerlingen een jaar aan werken”. De beroepscommissie moet dan ook nagaan of bij de leerlingen de aanleg aanwezig is om de opmaak van de GIP aan te vatten.

Ten slotte wijst de commissie erop – nog steeds over haar “redeneerwijze” – dat de leerlingen op twee manieren worden getoetst om hun evolutie te volgen, namelijk door “de onderscheiden toetsen en examens” en de jaarlijkse gesprekken. De commissie stipt daarbij aan dat verzoekster op het slotonderdeel van het evaluatie- en voortgangsgesprek IO voor het tweede semester 18%

behaalde (versta: 48%) en dat zij zelf heeft aangegeven dat zij “het ook moeilijk [vindt] om zelfstandig te werken en om stil en geconcentreerd te werken” en “weet dat [zij] storend [is] voor de anderen”.

De beroepscommissie schetst vervolgens de methodologie van haar beoordeling. Zij heeft de klassenraad gevraagd “om de ingenomen standpunten te verduidelijken omtrent de wijze waarop – op prospectieve wijze – vaksgewijs en *in globo* tot het oordeel is gekomen dat Lieselotte in redelijkheid de doelstellingen voor het zesde jaar niet kan bereiken”. De klassenraad heeft daartoe aan de commissie een “per vak geordende motiveringsnota” aangereikt, die de commissie bijvalt en die gaat als bijlage bij de beslissing. Die nota zelf steunt dan weer op de verbeterde toetsen en examens van verzoekster. De bedoelde motiveringsnota, aldus de commissie:

- “a) vertrekt vanuit de doelstellingen voor het vijfde jaar (vereiste kennis en kunde, blijkend uit de leerplandoelstellingen, afgeleid van de eindtermen)
- b) geeft aan welke concreet behaalde resultaten voor het vijfde jaar determinerend zijn voor de slaagkansen voor het zesde jaar (volledig bereiken van de competenties uit de leerplandoelstellingen, zie hoger)
- c) maakt per vak inzichtelijk welke relevante doelstellingen er gelden voor het zesde jaar (vereiste kennis en kunde)
- d) geeft aan op welke wijze de resultaten voor het vijfde jaar, hoewel voldoende, redelijkerwijs leiden tot de verantwoorde aanname dat de geïnventariseerde doelstellingen (vereiste kennis en kunde) voor het zesde jaar niet zullen worden behaald.”

De beroepscommissie komt dan concreet ter zake:

“- Uit de in de motiveringsnota geïnventariseerde doelstellingen (blijkend uit de leerplandoelstellingen, afgeleid van de eindtermen) blijkt dat voor het zesde jaar twee generieke competenties gelden (weliswaar telkens vakgerelateerd), m.n.:

- a) het kunnen leggen van verbanden tussen de aangeleerde kennis en kunde
- b) het autonoom kunnen handelen bij het verwerken en toepassen van de aangeleerde leerstof.

In de motiveringsnota is inzichtelijk gemaakt dat de geïnventariseerde doelstellingen en inzonderheid voormelde generieke competenties in redelijkheid niet zullen kunnen worden behaald in het zesde jaar. De beroepscommissie heeft hiertoe hieronder de belangrijkste en meest dragende voorbeelden in beeld gebracht (infra).

Daarbij wordt inzonderheid aangetoond waarom voor het vak ‘integrale opdrachten’ het junicijfer niet determinerend is.

Voor het vak ‘sociale wetenschappen’ is inzichtelijk gemaakt welke leerplandoelstellingen voor het zesde jaar redelijkerwijze onbereikbaar worden geacht.

- Er wordt tevens rekening gehouden met het evaluatie- en voortgangsgesprek voor het 2de semester (IO), waarin Lieselotte zelf heeft aangegeven dat zij ‘het ook moeilijk (vindt) om zelfstandig te werken en om stil en geconcentreerd te werken.’”

In het bijzonder met betrekking tot de integrale opdrachten en voor het vak ‘sociale wetenschappen’ herneemt de commissie in haar beslissing als “de meest relevant geachte voorbeelden uit de motiveringsnota de volgende citaten, die inzichtelijk moeten maken dat “de competenties ‘autonoom kunnen handelen’ en ‘het kunnen leggen van verbanden’ kennelijk niet kunnen worden behaald in het zesde jaar”:

“3.1.1 VAK IO-Voeding/SW/NW

3.1.1.1 zelfstandig kunnen werken

	3.3.6 De keuze van een passend product, gerecht, bereidingswijze wetenschappelijk, economisch en cultureel verantwoorden.	Toets: sachariden 9/2/2015 Onvoldoende gestudeerd en veel te oppervlakkig	8/31	
	3.3.1 In leren op een methodische wijze activiteiten en maaltijdbereidingen te organiseren en leren een activiteit concreet voor te bereiden en uit te voeren.	<u>Toets: voedingsvezels 4/5/2015</u> Onvoldoende gestudeerd	1,5/20	Er wordt nog meer zelfstandigheid gevraagd van de leerlingen met een minimum aan hulp van de lkr.

3.1.1.2 verbanden kunnen leggen

IO "Op de groene toer"				
Uitvoeren van verschillende opdrachten: folder maken, zelfgekozen recepten bereiden, beoordelen van informatie van een gastspreker van een bio bedrijf,	3.3.8 Bij de voorbereiding kies je bepaalde criteria waaraan je werkmodel moet voldoen.	Toets voeding ADH: 20/10/2015 onvoldoende gestudeerd!	9/34	GIP: Je bepaalt zelf je onderwerp in samenspraak met je IO lkr. Je evalueert je eindproduct aan de hand van zelf gekozen criteria. Zelf volledig verantwoordelijkheid dragen voor je kennis en vaardigheden en info en toelichting aanvaarden van je meerderen. Met een hogere/moeilijkere complexiteit: de keuze voor een bepaalde samenstelling van een gerecht of een maaltijd wetenschappelijk en zelfstandig argumenteren.

3.1.2 VAK IO-Expressie

zelfstandig kunnen werken en verbanden kunnen leggen vormt hier als geheel de gemeenschappelijke noemer van de leerplandoelstellingen; een en ander wordt in rede niet in het zesde jaar behaald om volgende redenen

IO5: SOS Piet - Meetkundig ei - Surrealisme in een ei (schetsen + finale versie) - kunstbeschouwing surrealisme	1. ontdekken en ontplooiën hun expressiemogelijkheden; 2. maken kennis met cultuur en de bijbehorende waarden aan kunst- en expressievormen; 3. ervaren dat beeld, woord, klank en beweging expressievormen zijn waarin jongeren zich kunnen uitdrukken; 4. ontwikkelen vaardigheden en technieken om zich te uiten in verschillende expressievormen; 5. ontwikkelen zin voor creativiteit; 6. leren de taal van de expressie gebruiken; 7. ontwikkelen vanuit een expressieve grondhouding bij het beschouwen en creëren • visuele beelden in 2 of 3 dimensies; • het gesproken en geschreven woord, het dramatiseren of het dramatisch spel;		8.5/10 4/10 9.5/25
--	---	--	--------------------------

Conclusie:

De aangeduide leerplandoelstellingen in de laatste kolom, zijn deze waarvan wij inschatten dat Lieselotte ze onvoldoende beheerst na het vijfde jaar. Dit omdat zeer veel opdrachten in groepsverband geëvalueerd werden en dus een vertekend beeld weergeven (ze scoorde overwegend voldoende). In het zesde jaar moeten deze doelen echter individueel bereikt worden binnen de GIP, welke zwaarder doorweegt op het totaal.

3.1.3 VAK Sociale wetenschappen

zelfstandig kunnen werken en verbanden kunnen leggen vormt hier als geheel de gemeenschappelijke noemer van de leerplandoelstellingen; een en ander wordt in rede niet in het zesde jaar behaald om volgende redenen

Doelstelling 1 Het schema mens en gedrag en beïnvloedende factoren verduidelijken en kaderen binnen de component sociale wetenschappen en binnen het studierichtingsprofiel	1 tem 3	-Intern beïnvloedende factoren: Leerprocessen, heeft onvoldoende de leerplandoelen bereikt. -Linken leggen met de actualiteit en de leerstof wordt niet beheerst: EX1 vraag 4 → 0.5/10 EX 1 vraag 5 → 0/2 Begrippen worden niet beheerst EX 1 vraag 7 → 0/3 Verbanden tussen beïnvloedende factoren en de componenten NW en SW worden niet gelegd/ gezien. EX vraag 10 → 1/3 De verschillende wetenschappen en hun studiedomeinen. EX vraag 16 → 2/5 Toets 11/35 Zuigeling ontwikkeling.	1 ^{ste} toets 13,5/48	In het 6 ^{de} jaar wordt dit onderwerp uitgediept in doelstelling 4. Dit leerstofgeheel werd reeds getoetst → 12,5/30 Hieruit blijkt dat de leerstof van het vorige leerjaar onvoldoende gekend was en na herhaling en uitdieping bleek dit nog te moeilijk.
Doelstelling 2 Onderzoeken hoe de lichamelijke, cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling van de mens verloopt.	4 tem 13	Ontwikkelingsdomeinen van de mens kunnen niet gelinkt worden aan voorbeelden. EX vraag 18 → 2/12 De stadia in de ontwikkeling van de zuigeling EX 1 vraag 25 → 0/4 De soorten spellen en spelactiviteiten bij een kleuter EX 1 ^a vraag 28 1/6 Stellingen i.v.m. de lichamelijke, cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling kunnen niet correct worden beoordeeld en het verklaren waarom de stellingen juist of fout zijn is onvoldoende aanwezig EX1 vraag 31 → 3.25/10		

”

De commissie overloopt op dezelfde wijze de andere vakken.

Over het vak ‘integrale opdrachten’ bemerkt zij nog:

“In de motiveringsnota van de klassenraad – die bijgetreden wordt – is voor IO/Expressie (p. 5 e.v.) aangegeven dat de voldoende resultaten van toetsen en examens voornamelijk behaald werden in groepsverband. In het zesde jaar moeten de doelstellingen echter individueel bereikt worden binnen de GIP. De competenties zelfstandig plannen, uitvoeren en objectief evalueren zijn blijkens de motiveringsnota kennelijk heel moeilijk voor Lieselotte. Dit blijkt ook uit de resultaten van het eindgesprek Integrale Opdrachten in het vijfde jaar, als voorbereiding op het zesde jaar. Om die reden is het junirapport niet doorslaggevend bij het doorgevoerde prospectief onderzoek.

In de motiveringsnota IO/voeding/SW/NV (p. 1 e.v.) is aangegeven dat doorheen het jaar systematisch op zeer oppervlakkige wijze toetsen zijn uitgevoerd die in rechtstreeks verband staan met relevante doelstellingen voor het zesde jaar. Om die reden is het junirapport niet doorslaggevend bij het doorgevoerde prospectief onderzoek.”

De beroepscommissie somt voor ‘sociale wetenschappen’ de leerplandoelstellingen op die worden betrokken in het prospectief onderzoek.

Zij komt dan tot de volgende conclusie:

“Een doorstroming binnen de richting STW is totaal niet aangewezen en zelfs onmogelijk, gelet op het nipt voorhanden zijn van de basiskennis en het manifest ontbreken van vaardigheden en attitudes om deze in te zetten in een bredere context (verbanden leggen, zelfstandig werken), wat noodzakelijke competenties zijn voor een eindjaar in een technische richting.

Omdat Lieselotte zelf aangaf en de klassenraad uit de klaspraktijk ook heeft ervaren dat haar talenten meer praktisch gericht zijn, is een heroriëntering binnen hetzelfde vakdomein op BSO-niveau de juiste oriëntering.

Een heroriëntatie binnen de TSO-stroom is wettelijk onmogelijk zonder jaarverlies.

Een B-attest is aldus de enige verdedigbare optie. In een BSO-richting zoals voeding-verzorging is er een minder grote focus op zelfstandig werken. Ook het probleemoplossend denken en het creatief omgaan met (on)geziene leerstof, wat voor Lieselotte blijkens de verschillende vakgerichte besprekingen hierboven een echt probleem is, komen daar veel minder aan bod.”

IV. Ontvankelijkheid van de vordering

Exceptie

4. In de nota met opmerkingen betoogt de verwerende partij dat verzoekster heeft nagelaten om de klassenraadbeslissing van 27 augustus 2015 te bestrijden samen met de beslissing van de beroepscommissie zodat zij geacht moet worden daarin te berusten en geen belang te hebben bij de vordering.

De verwerende partij argumenteert dat luidens artikel 5, § 1, van het besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 ‘betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs’ (hierna: het organisatiebesluit), de delibererende klassenraad “fungeert als enig orgaan” op het vlak van de beslissingen inzake het al dan niet geslaagd zijn en dat ingevolge deze “volle autonomie van de delibererende klassenraad”, de uitspraakbevoegdheid van de beroepscommissie “eerder beperkt” is. Zij citeert artikel 123/10, § 3, van de Codex Secundair Onderwijs, zoals ingevoegd bij decreet van 4 april 2014 en besluit hieruit:

“De interne beroepscommissie neemt wanneer zij tot dezelfde beslissing komt als de delibererende klassenraad met andere woorden geen nieuwe beslissing. Het gaat om een bevestigende beslissing, die zich toevoegt aan de beslissing van de klassenraad. Enkel wanneer tot een nieuw evaluatieresultaat wordt beslist, treedt dat nieuwe resultaat in de plaats van het resultaat van de delibererend klassenraad.

Dit is anders bij devolutieve beroepen. [...] De interne beroepscommissie is dus een orgaan met een beperkte bevoegdheid, waarvan de bevestigende beslissingen niet in de plaats komen van het goedgekeurde klassenraadbesluit, maar daaraan worden toegevoegd.”

Het schoolreglement, zo merkt de verwerende partij nog op, neemt dit “gegeven” over waar het stelt dat de beroepscommissie “de definitieve uitsluiting [zal] bevestigen ofwel vernietigen” en bij een beroep tegen het B- of C-atteest “ofwel de betwiste beslissing [kan] bevestigen ofwel een andere beslissing nemen”.

Beoordeling

5. Artikel 123/10, § 3, van de Codex Secundair Onderwijs, zoals ingevoegd bij decreet van 4 april 2014, luidt:

“§ 3. Het beroep wordt behandeld door een beroepscommissie en leidt tot:
1° hetzij de gemotiveerde afwijzing van het beroep op grond van onontvankelijkheid als:

a) de termijn voor indiening van het beroep, opgenomen in het school- of centrumreglement, is overschreden;

b) het beroep niet voldoet aan de vormvereisten opgenomen in het school- of centrumreglement;

2° hetzij, nadat de beroepscommissie al dan niet aan de leerling bijkomende proeven of opdrachten heeft opgelegd, de bevestiging van het oorspronkelijk evaluatieresultaat of de vervanging door een ander evaluatieresultaat. Het school- of centrubestuur aanvaardt de verantwoordelijkheid voor de beslissing van de beroepscommissie.”

6. De beroepscommissie, zoals die in de Codex Secundair Onderwijs door de decreetgever is geconcipieerd als “een – naar samenstelling en bevoegdheden – opgewaardeerde beroepscommissie” (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2421/6, 5), “heeft volheid van bevoegdheid, i.c. het evaluatieresultaat wordt bevestigd of door een ander vervangen op grond van inhoudelijke of procedurele aspecten” (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 2421/1, 27).

Zoals in elke administratieve beroepsprocedure waarbij het beroepsorgaan de volle hervormingsbevoegdheid wordt opgedragen (“volheid van bevoegdheid”) om in laatste aanleg te beslissen, betekent deze zogenaamde devolutive werking dat de beroepen beslissing uit het rechtsverkeer verdwijnt en dat een nieuwe beslissing in de plaats ervan komt, op grond van een autonome, eigen beoordeling van de zaak door het beroepsorgaan. Dat beroepsorgaan heeft beslissingsmacht over de zaak zelf, op dezelfde wijze als de delibererende klassenraad. Het moet de zaak onderzoeken op grond van al de feitelijke gegevens die hem zijn voorgelegd.

Dat dit onderzoek ertoe leidt dat het oorspronkelijke evaluatieresultaat in graad van beroep wordt bevestigd, hetzij door een ander evaluatiere-

sultaat wordt vervangen, doet niet anders besluiten. Niet de beroepen klassenraadbeslissing wordt in de eerstgenoemde hypothese bevestigd, enkel het resultaat ervan, namelijk het toegekende oriënteringsattest, en zulks na onderzoek van de ertegen opgeworpen argumenten en mogelijk nadat – zoals te dezen – leden van de klassenraad zijn gehoord of mogelijk zelfs nadat aan de leerling bijkomende proeven of opdrachten werden opgelegd of door de commissie nog andere onderzoeksdaten zijn gesteld.

In zoverre het niet aan de hervorming van de beroepsprocedure aangepaste artikel 5, § 1, van het organisatiebesluit de delibererende klassenraad nog als “enig orgaan” vermeldt, strijdt deze bepaling op het eerste gezicht dan ook met artikel 123/10 van de Codex en moeten de woorden “als enig orgaan” met toepassing van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing worden gelaten.

Dat het eigen schoolreglement nog bepaalt dat de beroepscommissie een beroep tegen een definitieve uitsluiting zal “bevestigen ofwel vernietigen”, is geen dienstig argument. Immers is de draagwijdte van de bevoegdheid van een beroepscommissie tegen definitieve uitsluitingen inderdaad verschillend geregeld in artikel 123/7, § 2, 2°, van de Codex Secundair Onderwijs (“Het beroep wordt behandeld door een beroepscommissie en leidt tot [...] hetzij de bevestiging van de definitieve uitsluiting, hetzij de vernietiging van de definitieve uitsluiting”) dan de bevoegdheid bij beroepen tegen evaluatiebeslissingen in het geciteerde artikel 123/10 van dezelfde Codex.

Waar het schoolreglement de beroepscommissie opdraagt om met betrekking tot oriënteringsattesten “de betwiste beslissing [te] bevestigen ofwel een andere beslissing [te] nemen”, moet deze bepaling decreetsconform worden uitgelegd of eveneens buiten toepassing worden gelaten.

7. De exceptie mist ernst.

V. Herinnering aan de schorsingsvoorwaarden

8. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

VI. Uiterst dringende noodzakelijkheid

9. Terecht, gelet op wat aan deze vordering reeds is voorafgegaan, betwist de verwerende partij niet dat aan de eerste schorsingsvoorwaarde is voldaan.

VII. Ernst van de middelen

A. Het oriënteringsattest B

Voorafgaande opmerking over de aangevoerde middelen

10. Een *eerste middel* is geput uit de schending “van artikel 5, § 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs [...], van de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen [...], van het materiële motiveringsbeginsel en van het zorgvuldigheidsbeginsel”.

Een *tweede middel* is geput uit de schending “van de artikelen 5, §§ 5 en 8, 38, 3°, en 57, eerste lid van het Organisatiebesluit, van de artikelen 2 en 3 van de Motiveringswet en van het materiële motiveringsbeginsel”.

11. De verwerende partij werpt op in de nota met opmerkingen:

“Huidig verzoekschrift telt 36 pagina’s en omvat vijf middelen, die telkens uiteen gesplitst zijn in meerdere onderdelen. Telkens wordt daarbij zowel naar schendingen van de formele motiveringsplicht én van de materiële motiveringsplicht verwezen, terwijl dergelijke schendingen niet gelijktijdig aanwezig kunnen zijn: wanneer verzoekster in staat is om inhoudelijk kritiek uit te oefenen op de motieven van de bestreden beslissing, bewijst zij dat zij de motieven kent en dat ten aanzien van haar het doel van de formele motiveringsplicht is bereikt.

Op geen enkele wijze wordt klaar en duidelijk en concreet inzichtelijk gemaakt welke norm nu exact door welke overweging of handeling geschonden wordt geacht.

In dit woud van argumentaties – het vierde middel bestaat bv. uit vier onderdelen – is het voor verwerende partij zeer moeilijk om de bedoelingen van verzoekster te achterhalen.

Dergelijke onredelijk lang uitgewerkte argumentatie maakt uit zichzelf duidelijk dat er geen sprake is van ernstige middelen, zijnde middelen die zich onmiddellijk aan de beoordelaar presenteren als duidelijk en vaststaand.

In algemene zin moet dus een gebrek aan ernstige middelen worden vastgesteld.”

12. Artikel 38, 3°, van het organisatiebesluit luidt:

“Een leerling beëindigt met vrucht :

[...]

3° het tweede leerjaar van de derde graad van het algemeen, het technisch of het kunstsecundair onderwijs, indien hij in voldoende mate de doelstellingen die in het leerplan zijn opgenomen heeft bereikt en aldus voldaan heeft voor het geheel van de vorming van het betreffend leerjaar en bekwaam wordt geacht zijn studies voort te zetten in het hoger onderwijs.”

Verzoekster heeft een B-attest gekregen. Zo een B-attest impliceert, zo stelt artikel 39, 2°, eerste lid, van hetzelfde besluit, “dat de leerling het leerjaar met vrucht beëindigd heeft in de betrokken school en derhalve tot het volgend leerjaar mag worden toegelaten, behalve in bepaalde onderwijsvormen en/of onderverdelingen”.

Aangezien het B-attest aangeeft dat verzoekster het tweede leerjaar van de derde graad met vrucht heeft beëindigd, ziet de Raad vooralsnog

niet hoe de bestreden beslissing een schending kan vormen van artikel 38, 3°, van het organisatiebesluit.

Om dezelfde reden lijkt ook artikel 57, eerste lid, van het organisatiebesluit niet dienstig te zijn aangevoerd, aangezien deze bepaling eveneens een regeling bevat met betrekking tot “het met vrucht beëindigen van leerjaren van het voltijds secundair onderwijs” en de verwerende partij met het B-attest verklaart dat verzoekster haar leerjaar met vrucht heeft beëindigd.

13.1. Artikel 5, § 8, van het organisatiebesluit luidt:

“Adviezen en beslissingen van de delibererende klassenraad moeten steeds gemotiveerd zijn.”

Een schending van dit artikel, dat tot de delibererende klassenraad gericht is, lijkt niet ernstig aan de beroepscommissie verweten te kunnen worden.

13.2. Artikel 5, § 5, van het organisatiebesluit luidt:

“De delibererende klassenraad zal zich bij zijn beslissingen laten leiden door concrete gegevens uit het dossier van de leerling. Dit dossier bevat, in voorkomend geval :

- resultaten van proeven, toetsen of examens die door de leraars van de leerling werden afgenomen;
- de resultaten van de geïntegreerde proef;
- de beslissingen, vaststellingen en de adviezen van de begeleidende klassenraad;
- de externe certificering.”

Ook deze bepaling is enkel gericht tot de klassenraad, zodat een schending ervan niet ernstig aan de beroepscommissie verweten kan worden.

Al ontbreekt formeel een overeenstemmende bepaling voor de beroepscommissie, dan kan met verzoekster wel in zoverre worden meegegaan dat de beroepscommissie haar beslissing moeilijk kan nemen zónder minstens ook te steunen op het in voormeld artikel 5, § 5, bedoelde dossier van de leerling. De

materiëlemotiveringsplicht vereist immers dat de commissie een beslissing neemt die op deugdelijke gronden steunt, wat onder meer vereist dat ze tot stand komt na een zorgvuldig onderzoek van al de relevante feitelijke gegevens.

14. Conclusie van wat voorafgaat is, dat onderzocht moet worden of na al de vorige ingetrokken beslissingen en tegen het licht van de vorige schorsingen en de onlosmakelijk ermee verbonden overwegingen, thans een gefundeerde beslissing van de beroepscommissie voorligt die – formelemotiveringsplicht zoals bedoeld in de wet van 29 juli 1991 – uitdrukkelijk veruitwendigt waarom aan verzoekster het bestreden B-attest met clausulering voor TSO wordt toegekend en – materiëlemotiveringsplicht als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur – dat die motieven, zoals ze te lezen zijn in de beslissing, tevens steun vinden in de feitelijke elementen van het leerlingendossier.

15. Een verzoekende partij kan op ontvankelijke wijze argumenteren dat niet alle motieven worden weergegeven in de bestreden beslissing, inzonderheid *in casu* omdat niet geantwoord zou zijn op essentiële grieven, derwijze dat er sprake is van een schending van de formelemotiveringsplicht en tevens inhoudelijk kritiek uiten op de in een beslissing wél geëxpliciteerde motieven, derwijze dat de materiëlemotiveringsplicht geschonden is.

16. Met de verwerende partij verwoordt ook de Raad van State zijn verbazing dat verzoekster hiervoor een “woud van argumentaties” meent nodig te hebben. Verzoekster acht het inzonderheid nodig de motivering van de bestreden beslissing te bespreken en aan kritiek te onderwerpen doorheen de twee *sub* 10 genoemde middelen, met meerdere middelonderdelen en overheen vijftien bladzijden.

De Raad zal, gelet op de aard van de procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid, die argumentaties ook enkel lezen en ter beoordeling in aanmerking nemen in zoverre ze dadelijk en duidelijk gerelateerd kunnen worden aan de grieven die in de vorige schorsingsarresten voorlopig als ernstig aange-

nomen werden, om na te gaan of en in welke mate de verwerende partij in de thans bestreden beslissing eraan is tegemoetgekomen.

De verwerende partij geeft in haar nota overigens zelf aan dat de vordering van verzoekster wezenlijk gaat over de schending van de motiveringsplicht en de onduidelijkheid die zij het verzoekschrift op dat vlak toedicht, heeft haar klaarblijkelijk niet verhinderd tegen de beide middelen zowel in haar nota als op de terechtzitting inhoudelijk verweer te voeren.

17. Binnen de hiervóór beschreven grenzen en in die mate wordt tot een *prima facie* onderzoek van de ernst van de middelen overgegaan.

Standpunt van verzoekster

18. De Raad rekent het volgende tot de essentie van wat verzoekster ter adstructie van het eerste en het tweede middel argumenteert:

- de beslissing “verduidelijkt noch bewijst op welke manier de leerplandoelstellingen, daadwerkelijk, een differentiatie en opdeling kennen tussen de beide graadsjaren van de specifieke richting waarvoor Verwerende partij nochtans een oriënteringsattest B meent te kunnen afleveren niettegenstaande Verzoekster in hoofdzaak slaagcijfers behaalde”;
- de beslissing komt niet tegemoet aan de eis, gesteld in arrest nr. 233.135 van 3 december 2015, dat de beroepscommissie “dient aan te geven in welke mate het volgende jaar van het voorgaande verschilt, aan de hand van leerplandoelstellingen en eindtermen, waardoor verzoekster in dat komende jaar geen kans op slagen heeft, ondanks haar geslaagd zijn voor het eerste jaar”; “Op die uitdrukkelijke duiding dringt het arrest nog eens in het bijzonder aan voor de verhouding tussen de gip (tweede jaar derde graad) en het vak ‘integrale opdrachten’ (eerste jaar derde graad), vooral door het inzichtelijk maken wat er zo specifiek verschillend en bijzonder is aan eerstgenoemd vak dat het behalen van een slaagcijfer (61,20%) voor laatstgenoemd vak – volgens Verwerende partij toch de voorbereiding op de

gip – betekenisloos zou zijn om aan te nemen dat Verzoekster een redelijke kans heeft om voor de gip te slagen”;

- de beslissing komt niet tegemoet aan de kritiek van schorsingsarrest nr. 233.135 “dat niet werd verduidelijkt waarom – spijs het slaagcijfer voor IO – in de resultaten van Verzoekende partij een dramatische wending valt te verwachten in het tweede jaar van de derde graad en niet het jaarcijfer maar enkel één specifiek deelcijfer (vooruitgangsgesprek juni) – en evenmin andere deelcijfers zoals het junirapport (60,40%) – een betekenisvol gegeven vormt om haar slaagkansen in het volgende leerjaar in te schatten”;

- de verwerende partij is in tegenspraak met eerdere en andere van haar standpunten die erin bestaan dat voor het prospectief bepalen van de slaagkansen van verzoekster niet zo zeer rekening is te houden met de algemene (jaar)cijfers maar enkel met de examencijfers, net omdat – volgens de verwerende partij – de resultaten van tussentijdse toetsen en dagelijks werk het inzicht in haar mogelijkheden in gunstige zin vertekenen;

- de beroepscommissie onzegt ten onrechte aan het junirapport betekenis voor het prospectief onderzoek omdat uit de motiveringsnota zou moeten blijken dat voor IO/expressie “de voldoende resultaten van toetsen en examens voornamelijk behaald werden in groepsverband” terwijl de doelstellingen in het volgende leerjaar individueel moeten bereikt worden (in de gip); de motiveringsnota rept met geen woord over of en in welke mate de jaarresultaten de vrucht zijn van groepswerk of individuele inspanningen;

- de motiveringsnota voert voor ieder vak wel alle toetsen, evaluaties en (deel)examens aan waarop verzoekster, al was het maar op een onderdeel, enigszins een minder (deel)resultaat behaalde maar een dergelijke “optelsom van negatieve deelresultaten, buiten enig logisch verband, [voldoet] per definitie niet aan de voorwaarde dat de aan te reiken tegenindicaties blijf moeten geven van een voldoende waarschijnlijkheid en gewicht opdat zij voor Verzoeksters slaagkansen in het volgende schooljaar determinerend kunnen zijn”; “Door negatieve resultaten te vermelden, buiten ieder verband met betere tot goede resultaten, staat op voorhand vast dat die opijsting niet inzichtelijk maakt of aan zo’n deelresultaat enige betekenis toekomt om prospectief in te schatten of Verzoekende partij reële kansen

heeft om de ermee in relatie staande eindtermen en leerplandoelstellingen in het volgende leerjaar te bereiken”;

- “Daargelaten dat een leerling om te slagen ‘de leerplandoelstellingen (niet) allemaal en voor de volle 100%’ hoeft te behalen, leidt de methodiek – of het gebrek eraan – van de motiveringsnota er toe dat de opgesomde opmerkingen nietszeggend zijn voor de slaagkansen van Verzoekende partij”;

- in het bijzonder voor het profielbepalende vak ‘sociale wetenschappen’ komt de eerste bestreden beslissing niet eens tot een begin van verduidelijking;

- in de motiveringsnota erkent de verwerende partij dat zij niet kan slagen in de objectivering van de aangenomen problemen met betrekking tot ‘sociale wetenschappen’, “vereiste nochtans onontbeerlijk om tot een wettig prospectief onderzoek te komen. [...] Dergelijke motivering is wegens zijn tegenstrijdigheid, niet deugdelijk, minstens gaat het om een onwettig motief wegens onvoldoende draagkracht in het licht van het belang van de beslissing”.

Standpunt van de verwerende partij

19. In de nota met opmerkingen schrijft de verwerende partij “[n]opens het eerste middel”:

“Verzoekster vat het uit 11 pagina’s bestaande eerste middel (!) samen op p. 23. Deze samenvatting komt erop neer dat verwerende partij er niet in slaagt om aan te tonen hoe het vijfde jaar verschilt van het zesde jaar.

De verschilpunten tussen het vijfde jaar en het zesde jaar vormen echter niet het voorwerp van het beroep.

Wat bij het doorgevoerde prospectief onderzoek aan de orde is, is de vraag of, uitgaande van de resultaten voor het vijfde jaar – die globaal voldoende zijn – geconcludeerd mocht worden dat de graaddoelstellingen die integraal bereikt dienen te worden op het einde van de derde graad kennelijk niet zullen kunnen worden bereikt.

De bestreden beslissing heeft deze toetsing naar behoren doorgevoerd.

Daarbij is een motiveringstraject doorlopen dat gesynthetiseerd kan worden als volgt (zie ook reeds de feitenochtschets):

1) Uitgangspunt

De leerplandoelstellingen voor de derde graad zijn graaddoelstellingen.

Het is wel zo dat de leerplandoelstellingen voor de derde graad in hoge mate gericht zijn op het ontwikkelen van competenties (meer dan het vergaren van kennis). Aangezien deze competenties een geheel vormen van constituerende en verweven kennis en vaardigheden is het niet meer dan

logisch dat in de derde graad een proces doorlopen wordt dat vertrekt vanuit basiskennis en basisvaardigheden in het vijfde jaar ('lagere orde denken') en dat evolueert naar het volledig ontwikkelen en ontplooiën van de gevraagde competenties (analyseren, evalueren en creëren – het zgn. 'hogere orde denken').

Om die reden betekent een voldoende op het einde van het vijfde jaar dat men geslaagd is op pass/fail-criteria die eerder behoren tot het 'lagere orde' denken op het vlak van onthouden, begrijpen en toepassen.

Het voldoen aan deze pass/fail-criteria is op zich evenwel geen afdoende indicatie dat ook de competenties van het hogere orde denken embryonaal aanwezig zijn en/of dat deze competenties door de leerling zullen worden verworven.

2) Fundamentele te bereiken competenties

Uit een analyse van de leerplandoelstellingen, opgenomen in een vakgebonden overzicht in de motiveringsnota die werd toegevoegd aan de bestreden beslissing is gebleken dat 'het kunnen leggen van verbanden tussen de aangeleerde kennis en kunde' en 'het autonoom kunnen handelen bij het verwerken en toepassen van de aangeleerde leerstof' competenties zijn die telkens bij elk vak opnieuw naar voor komen.

Deze competenties zijn vallen in een vakoverschrijdende context samen met de doelstellingen van de GIP. De mededeling VVKSO 18.12.2012 vat deze doelstellingen samen als 'band met de studierichting', 'integratie' en 'zelfstandigheidsaspect'.

Integratie van kennis en kunde en zelfstandigheid hangen ook samen met het doorstroomkarakter van de opleiding STW.

3) Concrete toepassing

De nieuwe beslissing heeft inzichtelijk gemaakt dat er in dit concrete geval afdoende indicaties zijn dat de fundamentele competenties op het vlak van 'integratie' en 'zelfstandigheid' niet embryonaal aanwezig zijn en ook kennelijk niet zullen worden verworven op het einde van het zesde jaar.

Die motivering is gestoeld op het evaluatie- en voortgangsgesprek voor het 2de semester (IO) waarin de leerling zelf heeft aangegeven dat zij 'het ook moeilijk (vindt) om zelfstandig te werken en om stil en geconcentreerd te werken. Ik weet dat ik storend ben voor de anderen maar probeer er rekening mee te houden maar Kvind het wel moeilijk en het lukt niet altijd. Ik doe er wel mijn best voor.'

Door de klassenraad is een per vak geordende motiveringsnota aangereikt. Deze heeft aangegeven op welke wijze de resultaten voor het vijfde jaar, hoewel voldoende, redelijkerwijs leiden tot de verantwoorde aanname dat de geïnventariseerde leerplandoelstellingen voor het zesde jaar niet zullen worden behaald.

De beroepscommissie heeft voor de wezenlijk geachte generieke competenties op het vlak van 'integratie' en 'zelfstandigheid' de meest frappante voorbeelden overgenomen. Voor het kernvak sociale wetenschappen is bv. vastgesteld dat de leerling geen linken kan leggen met de actualiteit en met voorbeelden (zelfstandigheid) en geen verbanden kan leggen tussen leerstofcomponenten (integratie). Voor het vak geschiedenis is bv. vastgesteld dat de leerling enkel erg gesloten vragen ('pass/fail') kan beantwoorden en

geen kritische vragen over bronnenmateriaal kan beantwoorden (zelfstandigheid); inzichtelijke vragen worden niet of fout beantwoord (integratie). Voor het vak Nederlands is bv. aangegeven dat de gevraagde huislectuur niet werd gelezen en de gevraagde portfolio onvolledig werd ingediend (zelfstandigheid); tevens is vastgesteld dat zaken die in het kader van een groepsopdracht werden behandeld niet op een inzichtelijke wijze individueel kunnen worden gebracht en niet inhoudelijk kunnen worden gepresenteerd (zelfstandigheid en integratie).

Deze oefening is per vak gemaakt.

Er is aldus kennelijk een deugdelijk motiveringstraject doorlopen.

Het middel faalt aldus kennelijk in feite.”

Ter weerlegging van het tweede middel schrijft de verwerende partij het volgende:

“In het tweede middel stelt verzoekster dat niet is gemotiveerd welke leerplandoelstellingen om welke redenen niet bereikbaar worden geacht en dat niet is aangegeven welke gewichten aan een en ander zijn toegekend.

Ook deze kritiek faalt in feite.

Er kan worden hernomen dat de nieuwe beslissing beredeneerd de meest fundamentele competenties heeft aangewezen dewelke op het einde van de derde graad – in het zesde jaar dus – moeten worden behaald.

Deze rationale argumentatie – die meteen het gewicht van deze competenties inzichtelijk maakt – werd reeds aangegeven in de feitenbeschrijving en kan worden hernomen als volgt:

1) Essentieel in het zesde jaar is de GIP. Een GIP toetst op het einde van het TSO-traject of de leerling de beoogde vormingscomponenten van een studierichting heeft verworven en heeft (over de vakken heen) drie doelstellingen (mededeling VVKSO 18.12.2012):

a) Band met de studierichting

b) Integratie

c) Zelfstandigheidsaspect.

2) Uit een analyse van de leerplandoelstellingen, opgenomen in een vakgebonden overzicht in de motiveringsnota, is eveneens naar voor gekomen dat ‘het kunnen leggen van verbanden tussen de aangeleerde kennis en kunde’ (‘integratie’) en ‘het autonoom kunnen handelen bij het verwerken en toepassen van de aangeleerde leerstof’ (‘zelfstandigheidsaspect’) de competenties zijn die telkens bij elk vak opnieuw naar voor komen.

3) De opleiding STW heeft een doorstroomkarakter, waardoor leerlingen op het einde van de opleiding zelfstandig moeten kunnen werken en zelfstandig de aangeleerde leerstof moeten kunnen verwerken.

Aangezien de competenties op het vlak van ‘integratie’ en ‘zelfstandigheid’ dermate belangrijk zijn dat zij zowel bij de GIP als vakgebonden (bij de leerplandoelstellingen) voorkomen, zijn zij – mee rekening houdend met het doorstroomkarakter van de opleiding – als fundamentele generieke competenties binnen de derde graad weerhouden.

De bestreden beslissing mocht deze competenties dus zeer zeker als de meest fundamentele doelstellingen weerhouden.

Van deze fundamentele doelstellingen is aangetoond dat zij in het zesde jaar van de opleiding kennelijk niet kunnen worden bereikt door verzoekster. Dit motiveringstraject is verduidelijkt bij de bespreking van het eerste middel.

Met andere woorden heeft de bestreden beslissing gemotiveerd inzichtelijk gemaakt:

- Welke leerplandoelstellingen niet kunnen worden behaald
- Dat deze leerplandoelstellingen ('het kunnen leggen van verbanden tussen de aangeleerde kennis en kunde' ('integratie') en 'het autonoom kunnen handelen bij het verwerken en toepassen van de aangeleerde leerstof' ('zelfstandigheidsaspect')) de meest fundamentele doelstellingen zijn binnen de derde graad, zowel op vakniveau als (binnen de context van de GIP) vakoverschrijdend
- Waarom deze doelstellingen niet kunnen worden behaald (zie het motiveringstraject weergegeven bij de weerlegging van het eerste middel)."

20. De verwerende partij wijst er ter terechtzitting nog op dat verzoekster op het vlak van kennis met de hakken over de sloot geslaagd is, maar dat zij faalt in de vereiste vaardigheden. Dit blijkt vooral uit de quotering van 23/48 op het laatste voortgangsgesprek. Voorts verwijst de raadsman van de verwerende partij naar de nota met opmerkingen en naar de argumenten in de bestreden beslissing en haar bijlage.

Ook op de terechtzitting verklaart de directeur – tevens voorzitter van de klassenraad – dat verzoekster over vele talenten beschikt waarvoor de opleiding in BSO een goede aansluiting geeft, maar dat de klassenraad en de beroepscommissie overtuigd zijn dat zij niet de competenties heeft om haar parcours in het TSO te voleindigen. Haalt zij weliswaar voldoende punten, dan is het opvallend dat zij niet probleemoplossend kan denken. Dat blijkt zo bijvoorbeeld specifiek uit de vragen die zij op toetsen onbeantwoord openlaat of uit het feit dat zij geen boeken leest. De bijkomende proef Frans was voor verzoekster de kans om te tonen wat zij in haar mars heeft. De directeur merkt op dat de beoordeling van de integrale opdrachten steeds zowel product- als procesevaluatie omvat en dit zowel bij de tussentijdse evaluaties als bij het finale evaluatiegesprek. Dit laatste gesprek echter moet de leerling volledig autonoom voorbereiden en voeren, zodat op dat ogenblik het voordeel of de vertekening van het groepswerken wegvalt. Het is bij

dit evaluatiegesprek duidelijk dat verzoekster de vereiste competenties ontbeert. De directeur wenst uitdrukkelijk te onderstrepen dat zij hiermee geen oordeel over de leerling als persoon uitdrukt, want dat integendeel iedereen op de school gaarne met haar samenwerkt, dat verzoekster ook steeds voor extracurriculaire schoolse activiteiten beschikbaar is en dat dit laatste ten overvloede aantoont dat verzoekster, die nog steeds is ingeschreven in de school, beter de aansluitende richting in BSO zou volgen.

Beoordeling

21. Zoals de verwerende partij reeds in schorsingsarrest nr. 233.135 van 3 december 2015 kon vernemen, wordt, op het eerste gezicht, van een beroepscommissie die beslist een oriënteringsattest B toe te kennen een sterk doorgedreven motivering verwacht, zowel vanuit formeel oogpunt – de uitdrukkelijke en afdoende vermelding van de motieven in de deliberatiebeslissing – als vanuit materieel oogpunt – de aanwezigheid van een deugdelijke grondslag van die beslissing in het dossier. Die eis, zo oordeelde de Raad van State voorlopig, volgt niet alleen uit het feit dat de beroepscommissie zich met haar beslissing als het ware in de plaats stelt van de delibererende klassenraad van het volgende schooljaar, tot wiens autonomie het behoort om over het al dan niet slagen voor dat schooljaar te oordelen, maar ook uit de omstandigheid dat de aan het B-attest verbonden clausulering de principiële vrijheid – van de leerling of haar ouders – van studiekeuze beperkt. De beroepscommissie lijkt daarom met zeer overtuigende motieven te moeten aantonen dat de kansen van de betrokken leerling om te slagen in het volgende leerjaar van dezelfde studierichting zo miniem zijn, dat haar zelfs niet de mogelijkheid mag worden geboden dat volgende leerjaar in die studierichting aan te vatten. De Raad voegde daar wat die zaak betreft aan toe dat deze sterke motiveringsplicht op het eerste gezicht nog meer geldt, wanneer de eindbeslissing van de beroepscommissie reeds tot tweemaal toe bij arrest van de Raad van State werd geschorst en de Raad in die arresten duidelijk heeft aangegeven wat van de beroepscommissie op het vlak van de motieven wordt verwacht.

Die plicht tot bijzonder nauwkeurige motivering geldt des te meer wanneer – zoals in de thans voorliggende zaak – geen twee- maar driemaal een beslissing van de beroepscommissie over dezelfde leerling wegens motive-ringsgebreken in haar tenuitvoerlegging is geschorst en – gelet op de intrekking van de vorige beslissing – thans reeds de vijfde beslissing van die commissie aan de wettigheidstoets bij de Raad van State wordt onderworpen.

22. De mogelijkheid, voor de beroepscommissie, om aan verzoekster een B-attest te geven wordt bovendien bezwaard door de studieresultaten van verzoekster, zoals deze zijn vertaald op haar rapport.

In zijn arrest nr. 232.431 van 5 oktober 2015 heeft de Raad van State reeds erop gewezen dat verzoekster voor alle vakken slaagcijfers heeft behaald behalve voor godsdienst en Frans; dat voor godsdienst aan verzoekster een vakantietaak gegeven is en dat de bestreden beslissing van de beroepscommissie, die hierop niet meer terugkomt, geen gegevens bevat die tegenspreken dat hiermee, “het tekort voor dit vak is gezuiverd”.

In het volgende arrest nr. 232.835 van 9 november 2015 heeft de Raad van State vervolgens vastgesteld dat de beroepscommissie op het eerste gezicht wezenlijk steunt op het motief dat een zesde jaar in een technische richting voor verzoekster niet haalbaar is “omwille van het té beperkt verworven kennen en kunnen en dit gekoppeld aan té beperkte inzet, motivatie en doorzetting wat noodzakelijke competenties zijn voor een eindjaar in een technische richting” en dat de beroepscommissie daarmee zelf lijkt aan te geven “dat de attestering niet determinerend voortvloeit uit het jaartekort en het tekort voor de bijkomende proef voor één vak”.

23.1. Ofschoon verzoekster voor alle profielbepalende vakken van de opleiding slaagcijfers kan voorleggen en zij het afgelopen schooljaar met vrucht heeft beëindigd, ziet de beroepscommissie desalniettemin redenen om haar een B-attest te geven waarbij de voortzetting van de aangevatte opleiding wordt ge-

clausuleerd. In de eerste twee arresten, van 5 oktober 2015 en van 9 november 2015, heeft de Raad van State aansluitend vastgesteld dat, op het eerste gezicht, het gelet op de studieresultaten noodzakelijke ‘prospectief onderzoek’ aan de hand van de leerplandoelstellingen was uitgebleven:

“De beroepscommissie zet, bijvoorbeeld, niet uiteen, aan de hand van de leerplandoelstellingen en de eindtermen, in welke mate de leerstof in het tweede jaar van de graad afhankelijk is van de noodzakelijk verworven kennis en kunde in het eerste jaar van die graad, noch geeft zij aan waaruit blijkt dat verzoekster spijs haar jaartotalen net die noodzakelijke basis niet bezit.” (arrest nr. 232.835)

23.2. In het schorsingsarrest nr. 233.135 van 3 december 2015 oordeelde de Raad – voorlopig en in de volgende termen – dat voor het vak ‘integrale opdrachten’ nog steeds niet aan de versterkte motiveringsplicht was voldaan:

“20.1. Wat het vak ‘integrale opdrachten’ betreft, herinnert de beroepscommissie aan de vereiste competenties en voert zij met stellige zekerheid aan dat het ‘heel moeilijk’ is voor verzoekster om deze competenties, waarvan ‘het behalen (...) op het einde van 6STW heel belangrijk (is)’, zelfstandig te plannen, uit te voeren en objectief te evalueren. De beroepscommissie voegt daar nog aan toe dat verzoekster ‘heel minimalistisch ingesteld’ is.

Tegenover dat (noodzakelijk deels) subjectieve vooruitzicht staat dan weer het objectieve gegeven dat verzoekster voor dat vak in het voorbije jaar een jaarresultaat van 61,2% heeft behaald.

Hoe één en ander met elkaar kan worden gerijmd en waarom in de resultaten van verzoekster een dramatische wending te verwachten valt, verklaart de beroepscommissie alleen door een verwijzing naar ‘het eindgesprek Integrale Opdrachten in het vijfde jaar, als voorbereiding op het zesde jaar’. In de bestreden beslissing kan over dat eindgesprek weinig worden gelezen. In de eerder geschorste beslissing van de beroepscommissie van 12 oktober 2015 werd daarover gesteld dat verzoekster voor dat gesprek – dat in juni plaatsvond – met een score van 48% werd bedacht. Niettemin was verzoekster toch bij machte om voor het junirapport haar cijfer om te buigen tot 60,4%. Waarom de resultaten van het gesprek in juni – een deelcijfer – de kansen van verzoekster zodanig determineren dat zij in het tweede jaar van de derde graad geen redelijke kans op slagen heeft en waarom niet het eindcijfer bepalend is, wordt op het eerste gezicht in de bestreden beslissing niet verduidelijkt en is evenmin evident zichtbaar.”

De Raad wees er vervolgens op dat “(a)ls de beroepscommissie voor zo een belangrijk vak niet aannemelijk maakt dat het de kansen van ver-

zoekster in het volgende leerjaar hypothekeert, (...) de daarop gesteunde beslissing om een B-attest toe te kennen, de wettigheidstoets niet (lijkt) te kunnen doorstaan”.

23.3. Wat het profielbepalende vak ‘sociale wetenschappen’ betreft, oordeelde de Raad in zijn arrest van 3 december 2015 als volgt:

“Welke leerplandoelstellingen de beroepscommissie redelijkerwijze onbereikbaar acht voor verzoekster laat de beroepscommissie vooralsnog onbesproken. Geen enkele leerplandoelstelling komt op het eerste gezicht ter sprake.

Nochtans lijkt van verzoekster niet te kunnen worden verwacht dat zij, om te slagen voor het tweede jaar van de derde graad, de leerplandoelstellingen allemaal en voor de volle 100% behaalt. Om te kunnen slagen, volstaat het dat zij doet blijken dat zij de leerplandoelstellingen ‘in voldoende mate’ heeft bereikt (artikel 38, 3°, van het reeds genoemde besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002).

Ondanks de oproep van de Raad van State in zijn arrest nr. 232.835 van 9 november 2015 blijft de beroepscommissie derhalve ook voor het vak ‘sociale wetenschappen’ in gebreke haar motieven te concretiseren en de leerplandoelstellingen bij haar delicate oordeel te betrekken.”

24. Thans rijst de vraag dus of de motivering in de voorliggende, vijfde beslissing van de beroepscommissie over verzoekster, op die specifieke punten wél de wettigheidstoets kan doorstaan.

25. De Raad van State wil aannemen, ter wille van het debat, dat een beroepscommissie bij het laten doorstromen van een leerling naar het tweede jaar van een graad, van deze leerling een minimum aan competenties vergt op het vlak van wat de commissie “het hogere denken” noemt.

Maar zo deze premisse in de huidige stand van de procedure voorlopig wordt bijgevalen, dan volgt daaruit wel dat die beroepscommissie over een instrument moet beschikken om het falen van de leerling op het vlak van deze specifieke competenties te staven.

De loutere overtuiging van de leden van de klassenraad, zoals die door zijn voorzitter ook coherent is verwoord op de terechtzitting, kan in rechte

niet daartoe volstaan. De Raad is immers geen beroepsinstantie die zichzelf een mening over de leerling moet vormen en die mening in de plaats mag stellen van het oordeel van de beroepscommissie. Hij moet, gelet op de aangevoerde middelen, nagaan of die beroepscommissie haar opvatting over de leerling kan staven aan de hand van verifieerbare gegevens in het leerlingendossier.

En dat is net waar in deze zaak het kalf gebonden ligt.

26. Centraal in de bestreden beslissing staat, zo lijkt – en zo lijkt ook te moeten zijn – het ‘prospectief onderzoek’, waarin de beroepscommissie, steunend op de elementen die de delibererende klassenraad haar heeft aangereikt, “per vak inzichtelijk [maakt] dat de competenties ‘autonoom kunnen handelen’ en ‘het kunnen leggen van verbanden’ kennelijk niet kunnen worden behaald in het zesde jaar”.

De beroepscommissie geeft in de bestreden beslissing aan dat een door de klassenraad bijgebrachte ‘motiveringsnota’ als bijlage aan de beslissing wordt toegevoegd en dat “de beroepscommissie zich de motieven integraal eigen maakt”.

Op het eerste gezicht moeten de motieven voor het B-attest dus gezocht worden in de bestreden beslissing én, door verwijzing, in de ‘motiveringsnota’. Keerzijde van het “integraal” bijvallen is, zo lijkt, dat onvolkomenheden in die ‘motiveringsnota’ meteen ook te verwijten zijn aan de bestreden beslissing en “integraal” op laatstbedoelde beslissing afkleuren.

27.1. Wat het vak ‘integrale opdrachten’ betreft, citeert de beroepscommissie uit de ‘motiveringsnota’ van de delibererende klassenraad. Daarin wordt per onderwerp of thema (“Oxfam”, “Op de groene toer”, “Sivibier”, “En daarmee pasta”, “GIP GIP Hoera”, “Als ik later groot ben”) verwezen naar één of meerdere leerplandoelstellingen, naar de tekortkomingen van verzoekster in het vijfde jaar (bijvoorbeeld: “te oppervlakkig”, “onvoldoende gestudeerd!”, “zelf

initiatief nemen en je werk plannen, mag zeker niet te veel moeite kosten”, “Lieselotte was zeker niet bezig met haar studiekeuze”) en naar het “[g]erelateerd doel zesde jaar (finaliteitsjaar)”.

Als finale conclusie voor dat vak stelt de beroepscommissie – daarmee zonder meer de klassenraad bijvallend – dat zij inschat dat verzoekster de aldaar opgesomde leerplandoelstellingen onvoldoende beheerst “omdat zeer veel opdrachten in groepsverband geëvalueerd werden en dus een vertekend beeld weergeven (ze scoorde overwegend voldoende). In een zesde jaar moeten deze doelen echter individueel bereikt worden binnen de GIP, welke zwaarder doorweegt op het totaal”. Dat wordt nog eens in gelijkaardige bewoordingen herhaald, zo lijkt, op pagina 28 van de bestreden beslissing, waar de beroepscommissie de “opvolging van de dragende motieven van het arrest van 3 december 2015” bespreekt.

27.2. Daarmee laat de beroepscommissie nog altijd in het ongewisse wat haar ertoe brengt met stellige zekerheid te twijfelen aan de mogelijkheid van verzoekster om zelfstandig te werken. Zij verwijst zelf uitdrukkelijk naar de ‘motiveringsnota’ van de delibererende klassenraad die haar (slaag)cijfers voor ‘integrale opdrachten’ in het vijfde jaar als het ware als niet relevant afdoet, omdat ze “een vertekend beeld” zouden geven. Welke elementen de beroepscommissie dan wél relevant acht en aangrijpt om verzoekster iedere kans op slagen voor dit vak te ontzeggen, valt op het eerste gezicht niet dadelijk op te maken uit de bestreden beslissing.

Voor het vak ‘integrale opdrachten’ blijft derhalve de vaststelling dat verzoekster een score behaalde van 61,2%. Zoals de voorzitter van de klassenraad toelicht op de terechtzitting, is dit cijfer het resultaat van een permanente evaluatie, die zowel proces- als productevaluatie omvat en waarin zowel kennis als competenties zijn geëvalueerd. Bovendien zouden de tussentijdse evaluaties grotendeels refereren aan groepswork. Welnu, als de school die keuze maakt om telkens een alomvattende score toe te kennen, dan lijkt het achteraf

onbegonnen werk om nog tot deelconclusies te komen. Er lijkt geen bewijs voorhanden te zijn dat het eigen aandeel van verzoekster in het groepswerk aangeeft en evalueert en bovendien aantoont wat het beoogt aan te tonen, namelijk dat zij tekortschoot. Voorts volgt niet evident uit de vaststelling dat een leerling weinig aanleg heeft voor groepswerk, dat die leerling niet in staat zou zijn om zelfstandig te werken.

27.3. Terecht merkt de verwerende partij op dat het ‘evaluatie- en vooruitgangsgesprek’ wel een individuele prestatie is. Maar ook dit evaluatieverslag doet ernstige vragen rijzen, wat de bewijskracht betreft om de conclusies van de commissie te onderbouwen.

Voor zover de beroepscommissie nog steeds steun zou zoeken in dit vooruitgangsgesprek van juni 2015, dient erop gewezen dat in de bestreden beslissing daaromtrent valt te vernemen dat uit dat gesprek was af te leiden dat verzoeksters “[a]ttitude [...] niet OK [was]”, dat zij “bij haar zelfevaluatie zegt [...] dat ze op verschillende momenten storend is voor haar medeleerlingen”, dat zij “negatieve kritiek [had] tijdens de mondelinge toelichting over de leerstof”, dat zij “vrij arrogant en onbeleefd” was. Daarmee legt de beroepscommissie, op het eerste gezicht, geen onmiddellijk en evident zichtbaar verband met de competenties “autonoom kunnen handelen” en “het kunnen leggen van verbanden”, competenties waarvan de commissie de mogelijkheid tot realisatie door verzoekster nihil acht.

Nog daargelaten dat de onvoldoende score van verzoekster voor dit verslag (23/48) haar niet heeft verhinderd om 61,2% als jaartotaal voor dit vak te halen, geeft de verwerende partij naar het oordeel van de Raad ook een op het eerste gezicht onbegrijpelijk zwaar gewicht aan de verklaring van verzoekster dat zij het moeilijk vindt om zelfstandig te werken. Zo is in hetzelfde verslag te lezen dat verzoekster meent dat zij iemand is die met iedereen goed kan samenwerken, dat zij daarbij steeds een evenwaardige inbreng heeft en zich inzet voor de groep, dat haar taken stipt op tijd klaar zijn, dat zij rekening probeert te houden met de tips

van de leerkracht en er de volgende les aan probeert te werken. Evengoed erkent verzoekster dat zij luidruchtig is, snel afgeleid, moeilijkheden ondervindt om de juiste woorden te vinden of om informatie in tekstbronnen te vinden. Dit alles is het zelfbeeld van verzoekster, er staat nergens specifieke commentaar van een leerkracht om het ene of het andere te bevestigen of te logenstraffen. Op het evaluatieverslag van de leerkracht staat enkel in het algemeen “kent zichzelf goed! Vele werkpunten. Je weet het, doe er iets aan”. Het is echter een zelfevaluatie die veel genuanceerder lijkt te zijn dan de ene alinea die de beroepscommissie eruit citeert.

Ditzelfde evaluatieverslag van de leerkracht verantwoordt voorts de score van 23/48 als de som van 18/24 voor de zelfevaluatie, 1,5/8 voor ‘kennisvraag NW’, 3/8 voor ‘kennisvraag Voeding’ en 0,5/8 voor ‘kennisvraag expressie’. Die deelscores zijn op hun beurt het resultaat van subscores voor telkens de aspecten ‘correcte inhoud op papier’, ‘vlot verteld’ en ‘extra vraag nodig?’.

Op het eerste gezicht leert ook deze scorekaart niets omtrent welke competenties werden getoetst, integendeel. Het formulier lijkt de klemtoon te leggen op “kennisvragen” en bevat niet veel meer dan cijfers en alleszins geen onder woorden gebrachte verantwoording van die cijfers – wat zou vereist zijn indien het om méér dan kennisvragen gaat. Hoe, met andere woorden, deze scorekaart toelaat te verifiëren dat en hoe is gepeild naar de competenties van verzoekster om autonoom te kunnen handelen en verbanden te kunnen leggen, blijft een groot vraagteken.

27.4. De beroepscommissie voldoet aldus nog steeds niet aan de versterkte motiveringsplicht die op haar rust, althans niet wat het prospectief onderzoek betreft voor het vak ‘integrale opdrachten’.

28.1. Wat het vak ‘sociale wetenschappen’ betreft, is de klassenraad – en met hem, zoals gezien, de beroepscommissie – van oordeel dat de school “competentiegericht” werkt:

“Competenties zijn ontwikkelbare vermogens van mensen om in voorkomende situaties op adequate, doelbewuste en gemotiveerde wijze processen resultaatgericht te handelen, dat wil zeggen passende procedures te kiezen en toe te passen om de juiste resultaten te bereiken. We mogen stellen dat [verzoekster] dit na 3 jaar competentie gericht onderwijs (IO) deze nog steeds in onvoldoende mate bezit. Voor het slagen in een zesde jaar (finaliteitsjaar) is dit noodzakelijk.”

Daarbij valt *prima facie* op dat de bestreden beslissing de realisatie van competenties dadelijk in verband brengt met het vak ‘integrale opdrachten’, waarvoor verzoekster, zoals gezien, een jaarcijfer van 61,2% kan voorleggen.

28.2. Verder staat in diezelfde ‘motiveringsnota’ over ‘sociale wetenschappen’ te lezen wat volgt:

“Aangezien de leerstof in het zesde jaar nieuw is en niet echt verder bouwt op de leerstof is het moeilijk al dan niet aan te tonen of [verzoekster] in het zesde jaar slaagkansen heeft.”

Nochtans is het zaak van de beroepscommissie om haar stellige overtuiging van het gebrek aan slaagkansen van verzoekster in het volgende leerjaar met objectieve gegevens aan te tonen. Dat doet ze, zo lijkt, niet door te zeggen wat ze heeft gezegd. Integendeel, de twijfel die uit deze ene zin spreekt, ondergraaft op het eerste gezicht de zekerheid waarvan de beroepscommissie wil doen blijken. Alleszins lijkt de beroepscommissie daarmee ook wat het vak ‘sociale wetenschappen’ betreft, niet tegemoet te komen aan de eis van de versterkte motiveringsplicht.

29. Ten overvloede merkt de Raad nog op dat het discours van de beroepscommissie niet wordt gesteund door het gegeven dat verzoekster voor het vak Frans een bijkomende proef opgelegd kreeg, die op het eerste gezicht een kennisexamen is. Zo de klassenraad twijfels had over de competenties van verzoekster op het vak van het “hogere orde denken”, er bezwaar in zag dat zij geen boeken las, dat zij niet zelfstandig kon werken en opvallend steeds die vragen openliet op toetsen die dadelijk met het “analyseren, evalueren en creëren” in

verband staan, zodat die leerling geacht moet worden niet de aanleg te hebben om de opmaak van de GIP aan te vatten, dan zou een ander soort bijkomende proef meer passend zijn geweest om de klassenraad hierover voor te lichten. Ook de beroepscommissie heeft het al die tijd niet nodig geacht zich over de competenties van verzoekster middels een passende bijkomende proef voor te lichten.

30. De twee middelen zijn in de aangegeven mate ernstig.

B. De impliciete weigering tot het toekennen van een oriënteringsattest A

Standpunt van de partijen

31. In verband met de motiveringsplicht, die verzoekster in een vijfde middel nog specifiek relateert aan het tweede voorwerp van haar vordering, betoogt verzoekster dat de beroepscommissie intussen alle kansen gekregen heeft om motieven op het getouw te zetten die een geldige rechtvaardiging van het oriënteringsattest B opleveren en dat zij daar nog altijd niet in slaagt. Er bestaat volgens verzoekster dan ook aanleiding om ook de impliciete weigering van de ten onrechte ontzegde oriënteringsbeslissing te “sanctioneren”. Door met alle geboden kansen gaandeweg alle denkbare motieven voor een oriënteringsattest B uit te putten, moet de bevoegdheid van de beroepscommissie immers worden geacht te zijn verworden in een gebonden bevoegdheid die zich nog enkel verstaat met de toekenning van een oriënteringsattest A.

32. De verwerende partij merkt op dat de bestreden beslissing heeft getracht de dragende redenen van het schorsingsarrest van 3 december 2015 te ontmoeten.

Beoordeling

33. In de huidige stand van de rechtspleging dient inderdaad te worden vastgesteld dat de beroepscommissie intussen reeds vijfmaal over ver-

zoeksters dossier heeft beraadslaagd en er tot nu toe niet in geslaagd lijkt om een wettig gemotiveerde beslissing te nemen. In acht genomen dat het schooljaar door toedoen van de handelwijze van de beroepscommissie inmiddels zover is gevorderd dat verzoekster dreigt een volledig jaar te verliezen, lijkt de beroepscommissie thans geen andere mogelijkheid meer te hebben dan aan verzoekster een oriënteringsattest A, al dan niet met waarschuwing of andere passende remediëringsoptredens in het tweede leerjaar van de derde graad toe te kennen. Daartoe dient de schorsing van de bestreden beslissing te worden bevolen, zowel voor zover ze aan verzoekster het B-attest oplegt als voor zover ze impliciet weigert aan verzoekster een oriënteringsattest A toe te kennen.

C. Slotsom

34. Er is voldaan aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen.

VIII. Voorlopige maatregelen

Verzoek

35. Verzoekster vraagt de Raad van State om de verwerende partij op te leggen “dat haar beroepscommissie uiterlijk de derde dag volgend op de kennisgeving van het tussen te komen arrest dient samen te komen en aan [verzoekster], minstens in afwachting tot een uitspraak ten gronde, een oriënteringsattest A uit te reiken”, “dat voormelde oriënteringsbeslissing dezelfde dag nog aan [verzoekster] dient meegedeeld te worden via e-mail aan haarzelf en haar raadslieden én per aangetekende brief” en “dat met ingang van de vierde dag volgend op het tussen te komen arrest een dwangsom zal verschuldigd zijn van 1.500 euro per begonnen dag dat de opgelegde voorlopige maatregelen niet werden nageleefd”.

36. De verwerende partij brengt daar alleen tegen in dat er “geen grond voor de gevorderde bijzondere maatregel (dwangsom) [is]”.

Beoordeling

37. Wegens de concrete omstandigheden van de zaak, reeds uiteengezet in arrest nr. 232.835 van 9 november 2015, is er reden om de vordering tot het bevelen van voorlopige maatregelen in te willigen.

Daarbij dient in het bijzonder ook rekening te worden gehouden met de beoordeling dat in deze zaak de autonomie en de discretionaire bevoegdheid waarover de beroepscommissie in beginsel beschikt, in de loop van de voorbije maanden dusdanig verdampt, versmald, opgebruikt is dat de beroepscommissie bij het nemen van een nieuwe beslissing na het thans tussen te komen arrest, geen andere keuze meer heeft dan de toekenning aan verzoekster, tenminste voorlopig, van een A-attest.

38. De Raad ziet dan weer geen reden om aan het opleggen van die voorlopige maatregelen een dwangsom te koppelen.

Reeds eerder heeft de verwerende partij aangetoond zich, althans wat de opgelegde voorlopige maatregelen betreft, te gedragen naar de bevelen van de Raad van State.

BESLISSING

1. De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van de beroepscommissie van het Sint-Vincentiuscollege te Buggenhout van 8 januari 2016, waarbij aan Lieselotte De Vos een oriënteringsattest B wordt toegekend en van de impliciete weigering om haar een oriënteringsattest A toe te kennen.

2. De Raad van State beveelt dat de beroepscommissie binnen drie dagen na de kennisgeving van dit schorsingsarrest aan Lieselotte De Vos, minstens in afwachting van een uitspraak ten gronde, een oriënteringsattest A uitreikt, al dan niet met waarschuwing of andere passende remediëringsopdrachten in het tweede jaar van de derde graad, en om haar die beslissing ten laatste op diezelfde dag ter kennis te brengen via telefoon of e-mail én per aangetekende brief.

3. De Raad van State verwerpt de vordering voor het overige.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 21 januari 2016, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren, kamervoorzitter,
bijgestaan door

Vera Wauters, griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Geert Van Haegendoren